

Элективті пәндер каталогы

1. «Гигиена және эпидемиология» кафедрасы.
2. Білім беру деңгейі (бакалавриант/ интернатура/ магистратура/резидентура)
3. Мамандығы «Жалпы медицина»
4. Курсы 3
5. Элективті пәннің атауы: «Гигиена және эпидемиология »
6. Кредит саны 4
7. Мақсаты: Жұқпалы және жұқпалы емес аурулардың алдын алу, халықтың денсаулығын сақтау және нығайту
8. саласындағы гигиеналық білімі мен дағдысы бар мамандарды дайындау
9. Міндеттері:

- сау адамдардың денсаулығын сақтауда және нығайтуда, аурулардың алдын алуда гигиеналық білімді қолдана білуге үйрету;
 - халықтың гигиеналық тұрғыдан сауаттылығын арттыру үшін гигиеналық білімін және дағдыларды қолдана білуге үйрету.

9. Пәнді таңдауды негіздеу: «Гигиена және эпидемиология » базалық медициналық білім беруде фундаменталдық пәннің бірі болып табылады. Пәннің теориялық және тәжірибелік курсы халықтың денсаулығын қорғаудың қағидалық негізін зерттеуге бағытталған. Пәнде адам ағзасына және қоғамдық денсаулыққа қоршаған орта факторларының әсер ету заңдылықтары, тұрғындардың денсаулығын сақтауға және қорғауға мүмкіндік беретін, гигиеналық нормативтерді, санитариялық ережелерді, шараларды негіздеу мақсаты берілген.

10. Оқыту нәтижелері (күзiреттiлiктер)

Білімдер (когнитивтік сала)	Істей алуы және дағдылануы (психомоторлы орта)	Жеке және кәсіби компетенциялар (қатынас)
гигиенада, эпидемиологияда қолданылатын зерттеу әдістерін, менгеру қоршаған орта химиялық, физикалық, биологиялық факторларын гигиеналық тұрғыдан нормалаудың қағидалары мен ерекшеліктерін біледі қоршаған орта факторларының адам денсаулығына қолайсыз әсерінің алдын алу жөніндегі іс-шараларды біледі эртүрлі аурулардың пайда болуындағы ауаның, ауыз судың, топырақтың және тұрғындық бөлмелердің рөлін және оларды оңтайландырудағы алдын алу шараларын анықтауды біледі; медициналық көмекпен байланысты туындайтын	жұқпалы және жұқпалы емес аурулардың таралуындағы су факторының рөлін бағалай білуді және алдын алу шараларын жүргізеді; тамақтанудың ұйымдастырылуын және құндылығын бағалайды; адам ағзасына кәсіптік зияндылықтардың тигізетін қауіпін бағалауды; жұмыс бөлмелерінің санитариялық жағдайын және еңбек жағдайын бағалайды; аурухана мекемелерінің санитариялық-эпидемиологиялық режимін бағалауды; гигиена және эпидемиология саласындағы соңғы ғылыми жетістіктер мен	-жаңа идеяларды қабылдау; -тұрғындармен қатынаста медициналық этика ұстанымдарын сақтау; -тиісті коммуникативті машықтарды көрсете білу; -қоғамдық денсаулықты қорғауды жүзеге асыру нормаларын Денсаулық сақтау ұйымының санитарлық-гигиеналық режимін және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігін Денсаулық сақтау ұйымындағы еңбек қауіпсіздігі нормаларын сақтауды білу; - медициналық-элеуметтік көмекті ұйымдастырады, халық арасында профилактикалық және сауықтыру іс-шараларын жүргізеуді біледі; -командада жұмыс жасау машықтарына және көшбасшылық қасиеттерге ие болу.

инфекциялардың алдын алудың шараларын біледі гигиеналық аспектілері мен тиімділігін, медициналық персоналдың еңбек жағдайлары мен денсаулық жағдайын талдауды біледі; тұрғындардың ауруды жұқтыру жолдарының ықтимал қауіптілігін бағалауды біледі; тұрғындар арасында сырқаттанушылықты төмендету жөніндегі профилактикалық іс-шараларды талдауды біледі; аурухана мекемелеріне қойылатын гигиеналық талаптарды біледі; ауруханаішілік жұқпалы аурулардың алдын алудың гигиеналық негіздерін біледі.	ғылыми зерттеулер дерекқорын пайдалануды біледі қоршаған ортаның негізгі факторлары мен әртүрлі гигиена нысандарын анықтау әдістерін біледі	
---	--	--

- **11 Реквизитке дейінгі:** молекулярлы биология және медициналық генетика, физиология негіздері.
- **12 Реквизиттен кейінгі:** клиникалық эпидемиология, клиникаға кіріспе.

13. Әдебиеттер тізімі

Әдебиеттер:

Негізгі:

Кафедра «Гигиена және эпидемиология» 044-59/11

21 беттің 1-беті «Гигиена және эпидемиология» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы(силлабус)

1. Токанова, Ш. Е. Жалпы гигиена :оқу құралы / Ш. Е. Токанова, М. Б. Жандаулетова. - Алматы :

ЭСПИ, 2023. - 216 бет.

2. Большаков, А. М. Жалпы гигиена: оқулық / А. М. Большаков; қаз. тіліне ауд. М. Б. Жандаулетова;

жауапты ред. Ш. Е. Токанова ; - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 400 бет.

3.Токанова, Ш.Е.Жалпы гигиена: оқу құралы – Алматы: Эверо, 2013

4. Ауа гигиенасы : оқу құралы, Жаксыбаева Ж.Б - Шымкент 2015.-59 бет.

5. Мендибаева, Б. Б. Еңбек гигиенасы. 1 бөлім. Жалпы еңбек гигиенасы: оқулық / - Алматы : Эверо, 2017. - 320 бет.

6. Тоғызбаева, Қ. Қ.Еңбек гигиенасы. 1-кітап: оқулық / Қ. Қ. Тоғызбаева, А. Жаханов. - Алматы : Эверо, 2016. - 338 бет

7. Еңбек гигиенасы: оқулық / Ред. Н. Ф. Измеров., Қаз. тіліне ауд. Г. Қ. Амантаева. - М. : ГЭОТАР -Медиа, 2016. - 480 бет

8. Ерманова, С.А. Эпидемиология: оқулық /. – Қарағанды: АҚНҰР, 2016. – 296 бет.

9. Жалпы эпидемиология дәлелді медицина негіздерімен: оқу құралы / Ред. Бас. В.И. Покровский.

- Қаз. Тіл. Ауд. Н. Жайықбаев. – М.: ГЭОТАР – Медиа, 2015. – 448 б
10. Ирсимбетова, Н.А. Эпидемиология: оқулық. – Шымкент: Кітап ЖШС, 2013
11. Ерманова, С. А.Эпидемиология: оқулық /. – Қарағанды: АҚНҰР, 2016. – 296 бет. С.
12. Кучма, В. Р.Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы: оқулық. – М. : ГЭОТАР – Медиа, 2014. – 464 бет.
13. Бөлешов М.Ә.Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы:оқулық-Эверо, 2015

Қосымша:

1. Жалпы гигиена бойынша тапсырмалар жинағы: оқу-әдістемелік құрал. – М.: «Литтерра», 2016. – 208 бет с.
2. Ордабеков, С. О. Жас ерекшелік анатомиясы, физиологиясы және гигиенасы: оқу құралы -Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2012.
- 3.Жалпы эпидемиология дәлелді медицина негіздерімен: оқу құралы. – М.: ГЭОТАР – Медиа, 2015

Электрондық оқулықтар:

- 1.Жалпы гигиена [Электронный ресурс] : оқулық / А. М. Большаков ; қаз. Тіл. Ауд. М. Б. Жандаулетова. – 3-бас. , қайта өңд. (46.8Мб). – М. : ГЭОТАР – Медиа, 2015. – 400бет
2. Бөлешов, М.Ә.Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы : Оқулық.. – Алматы: Отан, 2018. – 180 б. – <http://rmebrk.kz/>

1. Кафедра: Микробиология, вирусология және иммунология

2. Білім беру деңгейі: Бакалавриат

3. Білім бағдарламасы: «Медицина»

4. Курс: 5

5. Элективті пән атауы: Вакцинопрофилактика

6. Кредит саны: 4 кредит (120 сағат)

7. Мақсаты: білім алушыларды инфекцияға қарсы иммунитет бойынша заманауи ғылыми әзірлемелермен, вакцинация күнтізбесіне енгізілген иммунобиологиялық препараттардың сипаттамасымен, вакциналарды сақтау және тасымалдау, егу жұмыстарын ұйымдастыру, вакцинаның алдын алуды эпидемиологиялық қадағалау және вакцинацияның құқықтық мәселелерімен таныстыру. Дәлелді медицина негізінде медициналық ақпаратты талдау және ұсыну, ғылыми зерттеулерге қатысу, халықтың денсаулығын сақтауға бағытталған жаңа әдістерді енгізу қабілетін дамыту.

8. Міндеттері:

- Адам өмірінің сапасын жақсарту;
- Жұқпалы аурулардан болатын өлім мен мүгедектікті азайту;
- Жұқпалы аурулардың алдын алу, таралуын шектеу және жою;
- Өмір сүру ұзақтығының арттыру.

9. Пәннің мазмұны. Вакциналардың түрлері. Вакциналардың классификациясы. Иммунологиялық препараттарды өндіру. Инфекция көздері. Инфекцияның таралу механизмдері. Ұлттық вакцинация күнтізбесі. Вакцинаның үйлесімділігі. Ұлттық профилактикалық вакцинация күнтізбесіне қосымша вакцинация үшін қолданылатын иммунологиялық препараттар. Вакцинация кезіндегі әрекет алгоритмі. Вакцинация кезіндегі қарсы көрсеткіштер мен жағымсыз құбылыстар. Қазақстан Республикасы азаматтарының имундау саласындағы құқықтары мен міндеттері. Вакцинациядан кейінгі асқынуларды тіркеу, тексеру және алдын алу. Жедел иммунопрофилактика бойынша ұсыныстар. Эпидемияға қарсы вакциналардың алдын алу.

10. Пәнді таңдау негіздері: Вакциналық профилактика – профилактикалық егу арқылы жұқпалы аурулардың алдын алу, таралуын шектеу және жою мақсатында жүргізілетін шаралар жүйесі. Қазақстан Республикасының аумағында барлық егулер профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесіне сәйкес жүргізіледі. Профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесі – бұл адамды инфекциядан барынша толық қорғауға мүмкіндік беретін балалар мен ересектер үшін белгілі бір жаста жүргізілетін міндетті екпелердің схемасы. Жыл сайын

инфекциялық агенттердің бактерияға қарсы препараттарға және басқа препараттарға төзімділігі артады, сондықтан емдеу қиынға соғады. Көптеген инфекциялар найзағай жылдамдығымен жүреді және өлімге немесе мүгедектікке әкелуі мүмкін. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының мәліметі бойынша, жыл сайын әлемде 12 миллионнан астам бала қайтыс болады, бұл өлімнің 2/3 бөлігі вакцина арқылы алдын алуға болатын аурулардан болады.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН 1	Биомедициналық, клиникалық, эпидемиологиялық және әлеуметтік-мінезқұлық ғылымдар саласындағы негізгі білімдерді тәжірибеде қолдана алады.
ОН 10	Үздіксіз өзін-өзі тәрбиелеу және дамыту негізінде медициналық практикада ғылыми принциптерді, әдістер мен білімді қолданады.
ОН 11	Жүргізілген зерттеулердің нәтижелерін және ғылыми деректерге негізделген өзінің кәсіби қызметін талдайды.

12. Пререквизиттер: адамның физиологиялық процестерін құрылымдық ұйымдастыру, микробиология және иммунология;

13. Постреквизиттер: жұқпалы аурулар клиникалық иммунология және микробиологиямен.

14. Әдебиеттер:

1. Жалпы иммунология: оқулық. Сейтханова Б.Т. Алматы: Эверо 2014. – 160 бет.
2. Медициналық микробиология, вирусология және иммунология : оқулық. 2 томдық. 1 том / қазақтіліне ауд. Қ. Құдайбергелұлы ; ред. В. В. Зверев. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. – 416 бет.
3. Медициналық микробиология, вирусология және иммунология: оқулық. 2 томдық. 2 том / қаз. тіл. ауд. Қ. Құдайбергелұлы. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 480 бет.
4. Жалпы иммунология: Оқулық / Ә.Ә. Шортанбаев, С.В. Кожанова. – Алматы, 2008. – б. 452
5. Климов В.В. Основы иммунологии: учебное пособие. – Томск, Изд-во СибГМУ, 2017. – 169 с.
6. Хаитов Р.М., Игнатъева Г.А., Сидорович И.Г. Х19 Иммунология: Учебник. — М.: Медицина, 2000. — 432 с.
7. Л. К. Решетникова. Иммунология. – Благовещенск, 2019. 176 с.
8. Вакцинопрофилактика: учеб. пособие с симуляц. курсом / Н.И. Брико [и др.]. – М.: ГЭОТАРМедиа, 2017. - 144с.
9. Эпидемиология и вакцинопрофилактика гриппа в условиях COVID-19: учебное пособие / М.П. Костинов, Е.Г. Симонова, Н.Н. Филатов. - Москва: ГЭОТАР-МЕДИА, 2021. - 112С.
10. ОСНОВЫ ВАКЦИНОПРОФИЛАКТИКИ У ДЕТЕЙ: РУКОВОДСТВО ДЛЯ ВРАЧЕЙ / Д. Ю.ОВСЯННИКОВ, О.В. ШАМШЕВА, Л.Г. КУЗЬМЕНКО, Т.Ю. ИЛЛАРИОНОВА. - МОСКВА: ГЭОТАР-МЕДИА, 2021. - 120С.
11. СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К ВАКЦИНОПРОФИЛАКТИКЕ У ДЕТЕЙ: УЧЕБНОЕ ПОСОБИЕ ДЛЯ СТУДЕНТОВ ПЕДИАТРИЧЕСКОГО ФАКУЛЬТЕТА / Н.А. БЕЛЫХ [И ДР.]; ФГБОУ ВО РЯЗГМУ МИНЗДРАВА РОССИИ. - РЯЗАНЬ: ОТСИОП, 2018. - 164С.
12. ВАКЦИНОПРОФИЛАКТИКА В АЛЛЕРГОЛОГИИ И ИММУНОЛОГИИ: ПРАКТИЧЕСКОЙ РУКОВОДСТВО / Н.Ф. СНЕГОВА, Р.Я. МЕШКОВА, М.П. КОСТИНОВ, О.О. МАГАРШАК -М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2011.
13. ВАКЦИНЫ И ВАКЦИНАЦИЯ: НАЦИОНАЛЬНОЕ РУКОВОДСТВО / ПОД РЕД. В.В. ЗВЕРЕВА, Б.Ф. СЕМЕНОВА, Р.М. ХАИТОВА. - М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2011. - 880С.
14. ВАКЦИНЫ И ВАКЦИНАЦИЯ. НАЦИОНАЛЬНОЕ РУКОВОДСТВО. КРАТКОЕ ИЗДАНИЕ / ПОД РЕД. В.В. ЗВЕРЕВА, Р.М. ХАИТОВА. - М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2014. - 640С.

1. Кафедра – акушерлік және гинекология

2. Білім беру деңгейі - бакалавриат
3. Білім бағдарламасы - 6В10101 «Медицина»
4. Курс – 4,
5. кредиттер саны – 5, сағат саны – 150.
6. Элективті пән атауы – Акушерия

Мақсаты:

Акушерия саласындағы жиі кездесетін патологиялық акушерияның алдын алу және жүктілікті, босану мен босанудан кейінгі кезеңнің диагностикасы және алғашқы көмек көмек көрсетуді жүргізу бойынша білімдерін, жасай алу қабілеттерін, қалыпты және патологиялық акушериядағы тәжірибелік дағдылардың негізін қалыптастыру. Жүктілерге және босанудан кейінгі науқастарға кеңес беруде және де тұлғааралық қатынаста коммуникативті дағдыларды жақсарту.

Пән мазмұны:

Қазақстан Республикасындағы фертильді жастағы әйелдердің денсаулығын қорғауды ұйымдастыру. Отбасын жоспарлау. Контрацепция әдістерін қолдануды бастауға және жалғастыруға арналған медициналық критерийлер. Сыртқы және ішкі акушерлік зерттеулерді жүргізу. Емханалық қызметтің әртүрлі деңгейлерінде физиологиялық жүктіліктің барлық кезеңдерін диспансерлік бақылау. Физиологиялық жүктілікті жүргізу және қабылдау.

Міндеттері:

1. Жиі кездесетін акушериялық жағдайлар мен гинекологиялық патологиялардың негізгі әйгіленуі жөнінде студенттерге заман талабына сай білім беру;
2. Жиі кездесетін акушериялық жағдайлар мен гинекологиялық ауруларда күттірмейтін көмек көрсетуді, бақылау жоспарын құруға және науқастарға қажетті күтім көрсетуге үйрету;
3. Акушерия және гинекологиялық бағыттағы мекемелерде нормативті құжаттарға сәйкес санитарлы – гигиеналық және эпидемияға қарсы тәртіпті сақтау және бақылауға үйрету;
4. Отбасын жоспарлау және контрацепция туралы науқастарға олардың жанұясына кеңес беруге үйрету;
5. Акушерия және гинекологиядағы жедел жағдайларда дәрігерге дейін көмек көрсетуге үйрету.

Пәнді таңдау негіздері:

ҚР әйелдердің денсаулығын қорғауды ұйымдастыру. Кез-келген мамандықтың дәрігері шұғыл жағдайларда көмек көрсетуі керек, бұл әсіресе ана мен ұрықтың өмірі дәрігердің жылдамдығы мен шеберлігіне байланысты болатын акушерияда өте маңызды. Акушерлік және гинекологиялық патологиясы болған кезде акушерлік-гинекологиялық мәртебесін ескере отырып, ауруларды емдеу; жүкті, босанатын, босанған әйелдерге шұғыл көмек көрсету.

Әйелдердегі аурулардың алдын-алудағы дәрігер рөлі, жүктілік пен босану ағымына әсері. Жүкті және босанған әйелдердегі іріңді-септикалық асқынулардың дамуындағы инфекция. Жүктіліктің қауіпті кезеңдері, эмбрион/ұрықтың даму кезеңдері; жүктілік кезінде әйелдің ағзасында болатын өзгерістер. Жүктіліктің асқынған ағымы (ерте токсикоз, гестоз, анемия, инфекция)

Оқытудың нәтижелері (күзиреттіліктер)

1) Білім және түсіну:

- акушерия және гинекология пәні мен міндеттері туралы білімдерін көрсетеді;

2) білім мен түсінушілікті қолдану

- акушерия және гинекологияда алғашқы медициналық көмек көрсету және зерттеу әдістерін меңгерген;

- Акушерлік және гинекологиядағы патологияның алдын алу және диспансерлеу дағдыларын меңгерген ;

3) пайымдау қалыптастыру

- алынған білімді жүктілік кезіндегі этиопатогенездің, клиниканың, асқынулардың және экстрагениталдық аурулардың ерекшеліктерін түсіну үшін пайдаланады;

- Акушерия бойынша алған теориялық білімдерін оларды интернатура деңгейінде одан әрі зерттеу үшін қолданады;

4) коммуникативтік қабілеттер

- әр түрлі акушерлік жағдайларда әртүрлі адамдармен қарым-қатынас жасау кезінде қарым-қатынас дағдыларын көрсетеді;

- кәсіби мінез-құлықты көрсетеді-жауапкершілік, өнімділік, өзін-өзі бағалау, рефлексия;

5) оқу дағдылары немесе оқу қабілеті

- жаңа білім алуға дайындығы мен қабілетін көрсетеді;

Реквизитке дейінгі: Анатомия, физиология және патология.

Реквизиттен кейінгі: Акушерия және гинекологиядан интернатура

Әдебиеттер:

негізгі:

1. Дошанова А.М. Акушерия: оқулық. – Алматы: Эверо, 2014. – 640 бет – 30 экз.
2. Бодяжина И.И. Акушерство: учебник 1,2,3 том.- Эверо, 2015
3. Руководство по акушерству и гинекологии для фельдшеров и акушеров: под ред. В.Н.Прилепской, В.Е.Радзинского. – М., 2007. – 688 с.

қосымша:

1. Неотложная помощь в акушерстве и гинекологии: руководство / под ред. В. Н. Серова. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2011.
2. Кайлюбаева Г. Ж. Физиология беременности. Дородовой уход : учебно - методическое пособие / Г. Ж. Кайлюбаева, Г. Н. Баймусанова; МЗ РК - 2-ое издание - Карағанды : АҚНҰР, 2019. - 132 с

1.Кафедра – акушерлік және гинекология

2.Білім беру деңгейі - бакалавриат

3.Білім бағдарламасы - 6В10101 «Жалпы медицина»

4.Курс – 4, кредиттер саны – 4, сағат саны – 120.

5.Элективті пән атауы – Гинекология

Мақсаты:

Гинекология саласындағы жиі кездесетін патологиялық гинекологияның алдын алу және гинекологиялық науқастарды диагностикалау және жүргізу кезеңнің диагностикасы және алғашқы көмек көмек көрсетуді жүргізу бойынша білімдерін, жасай алу қабілеттерін, қалыпты және патологиялық гинекологиядағы тәжірибелік дағдылардың негізін қалыптастыру. Гинекологиялық патологиясы бар науқастарға кеңес беруде және де тұлғааралық қатынаста коммуникативті дағдыларды жақсарту.

Пән мазмұны:

Етеккірдің нейроэндокринді реттелуі. Гинекологиялық науқастарды зерттеу әйел жыныс жүйесінің спецификалық қызметтерін бағалау және жыныс мүшелерімен анатомиялық және функционалды қатынаста байланысты ағзалар қызметтерін зерттеу.Функционалды диагностика тесттері. Скрининг – әдістері. Гинекологиялық науқастардың жіктелуі, клиникасы, заманауи диагностика әдістері және емдеу принциптері.

Міндеттері:

1. Жиі кездесетін акушериялық жағдайлар мен гинекологиялық патологиялардың негізгі әйгіленуі жөнінде студенттерге заман талабына сай білім беру;
2. Жиі кездесетін акушериялық жағдайлар мен гинекологиялық ауруларда күттірмейтін көмек көрсетуді, бақылау жоспарын құруға және науқастарға қажетті күтім көрсетуге үйрету;
3. Акушерия және гинекологиялық бағыттағы мекемелерде нормативті құжаттарға сәйкес санитарлы – гигиеналық және эпидемияға қарсы тәртіпті сақтау және бақылауға үйрету;
4. Отбасын жоспарлау және контрацепция туралы науқастарға олардың жанұясына кеңес беруге үйрету;

5. Акушерия және гинекологиядағы жедел жағдайларда дәрігерге дейін көмек көрсетуге үйрету.

Пәнді таңдау негіздері:

ҚР әйелдердің денсаулығын қорғауды ұйымдастыру. Гинекология саласындағы жиі кездесетін патологиялық гинекологияның алдын алу және гинекологиялық науқастарды диагностикалау және жүргізу кезеңнің диагностикасы және алғашқы көмек көрсетуді жүргізу бойынша білімдерін, жасай алу қабілеттерін, қалыпты және патологиялық гинекологиядағы тәжірибелік дағдылардың негізін қалыптастыру. Гинекологиялық патологиясы бар науқастарға кеңес беруде және де тұлғааралық қатынаста коммуникативті дағдыларды жақсарту.

Оқытудың нәтижелері (құзыреттіліктер)

1) Білім және түсіну:

- акушерия және гинекология пәні мен міндеттері туралы білімдерін көрсетеді;

2) білім мен түсінушілікті қолдану

- акушерия және гинекологияда алғашқы медициналық көмек көрсету және зерттеу әдістерін меңгерген;

- Акушерлік және гинекологиядағы патологияның алдын алу және диспансерлеу дағдыларын меңгерген ;

3) пайымдау қалыптастыру

- алынған білімді жүктілік кезіндегі этиопатогенездің, клиниканың, асқынулардың және экстрагениталдық аурулардың ерекшеліктерін түсіну үшін пайдаланады;

- Акушерия бойынша алған теориялық білімдерін оларды интернатура деңгейінде одан әрі зерттеу үшін қолданады;;

4) коммуникативтік қабілеттер

- әр түрлі акушерлік жағдайларда әртүрлі адамдармен қарым-қатынас жасау кезінде қарым-қатынас дағдыларын көрсетеді;

– кәсіби мінез-құлықты көрсетеді-жауапкершілік, өнімділік, өзін-өзі бағалау, рефлексия;

5) оқу дағдылары немесе оқу қабілеті

- жаңа білім алуға дайындығы мен қабілетін көрсетеді;

Реквизитке дейінгі: Анатомия, физиология және патология.

Реквизиттен кейінгі: Акушерия және гинекологиядан интернатура

Әдебиеттер:

негізгі:

4. Дошанова А.М. Акушерия: оқулық. – Алматы: Эверо, 2014. – 640 бет – 30 экз.
5. Бодяжина И.И. Акушерство: учебник 1,2,3 том.- Эверо, 2015
6. Руководство по акушерству и гинекологии для фельдшеров и акушеров: под ред. В.Н.Прилепской, В.Е.Радзинского. – М., 2007. – 688 с.

қосымша:

1. Неотложная помощь в акушерстве и гинекологии: руководство / под ред. В. Н. Серова. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2011.
2. Кайлюбаева Г. Ж. Физиология беременности. Дородовой уход : учебно - методическое пособие / Г. Ж. Кайлюбаева, Г. Н. Баймусанова; МЗ РК - 2-ое издание - Карағанды : АҚНҰР, 2019. - 132 с

1. Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

2. Білім беру деңгейі: бакалавриат

3. Білім бағдарламалары: «Жалпы медицина»

4. Курс: 5

5. Элективті пән атауы: «Клиникалық фармакология»

6. Кредит саны: 4

7. Мақсаты: студенттерде клиникалық ойлау дағдыларын, ересектер мен балаларда ішкі аурулардың негізгі синдромдарында дәрілік препараттарды таңдау дағдыларын қалыптастыру.

8. Міндеттері:

- пациенттердің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, дәрілік құралдарды дозалау режимін үйрету;
- пациенттердің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, дәрілік құралдардың жанама әсерлерін болжауға үйрету;
- пациенттердің жеке ерекшеліктерін ескере отырып дәрілік құралдардың болуы мүмкін бір-бірімен әсерлесуін бағалауды үйрету.

9. Пән мазмұны: Клиникалық фармакология - бұл дәрілерді клиникалық қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін арттыру мақсатында дәрілердің адам ағзасына әсерін ғылыми түрде зерттейтін медициналық пән. Клиникалық фармакологияның негізгі бөлімдері фармакодинамика - дәрілік субстанцияның әсер етуінің жиынтығын және оның әсер ету механизмдерін; фармакокинетика - дәрілік заттардың енгізілу, таралу, биотрансформация және ағзадан шығарылу жолдарын зерттейді. Дәрілердің жанама әсерлерін, әсерінің науқастың жынысына, жасына, оларды бірге қолданғанда өзара әсерлесуіне байланыстығын оқытады.

10. Пәнді таңдау негіздері: Клиникалық фармакология дәрі-дәрмектердің сау және науқас адам ағзасымен әрекеттесуін зерттейтін, фармакологиялық препараттардың әсерін клиникалық жағдайда зерттеудің принциптері мен әдістерін жасайтын және фармакотерапияның ғылыми негізі болып табылатын ғылым. Клиникалық фармакологияны білу дәрігерге тиімді және қауіпсіз дәрі-дәрмектерді таңдау принциптерін қолдану қажеттілігіне байланысты өте қажет.

11. Оқыту нәтижелері:

Білімдер (когнитивтік сфера)	Біліктері мен дағдылары (психомоторлық сфера)	Жеке тұлғалы және мамандық компетенциялар (қатынастар)
<p>-дәрілердің фармакокинетикасы мен фармакодинамикасының ерекшеліктерін, белгілі бір науқастың өмір сапасын бағалау әдістерін біледі.</p> <p>-дәрілердің негізгі жағымсыз әсерлерінің қауіпті факторлары мен клиникалық сипатын біледі;</p> <p>-адам ағзасының патологиялық және физиологиялық көрсеткіштеріне байланысты дәрілерді дозалаудың негізгі ұстанымдарын біледі;</p> <p>- дәрілердің бір –бірімен әсерлесуінің түрлерін біледі;</p> <p>- тұрғындарға медициналық көмек көрсетуге қатысты клиникалық ұсыныстарды</p>	<p>- науқастардың жас ерекшеліктері мен патологиялық жағдайын ескере отырып, препараттарға таңдау жасай алады, оңтайлы дозалау режимін анықтауды біледі;</p> <p>- дәрілік түрді, дозасын, қабылдау жиілігін және қолдану ұзақтығын таңдай біледі;</p> <p>-дәрілердің жанама әсерлерінің қауіпін бақылай және болжай алады;</p> <p>- жанама әсерлерінің алдын-алу және түзету әдістерін қолдана біледі;</p> <p>- ауруларды диагностикалаудың емдеудің және диагности-калаудың клиникалық хатта-масын біледі;</p> <p>-дәрілердің ағзаға фармакологиялық әсерінің жиынтығы бойынша дәрілердің әсеріне талдау жасауды біледі.</p>	<p>- клиника жағдайында пациенттермен (балалар мен ересектерде) коммуникация ұстанымдары туралы дағдылар және жеке өзінің білімі мен пайымдаулары туралы хабарлай алады;</p> <p>- мамандарға да, маман еместерге ақпаратты, идеяларды, мәселелер мен шешімдерді айта алады.</p> <p>- емдеу хаттамасына сүйене отырып дәрілік формулярға дәлелдер келтіре алады;</p> <p>- клиникалық көріністі ескере отырып, балаларды емдеу жоспарын жасайды.</p>

(емдеу хаттамаларын) біледі.		
------------------------------	--	--

12. Пререквизиттер: Фармакология-1, Фармакология-2.

13. Постреквизиттер: Жалпы дәрігерлік тәжірибе-1, Жалпы дәрігерлік тәжірибе-2

14. Әдебиет:

Негізгі:

1. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1: учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова . - Алматы : Эверо, 2016. - 460 с.
2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы :Эверо, 2016. - 288 с.
3. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия. 1-кітап :оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. – Шымкент : ЮКГФА, 2012. - 500 бет.с.
4. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия. II-кітап: оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Шымкент : ОҚМФА, 2012. - 416 бет.с.
5. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике: мастер-класс: учебник / В. И. Петров. - ; Рек. ГОУ ДПО "Российская мед.акад. последипломного образования". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2011. - 880 с. : ил.

Қосымша:

1. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З. А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы:Эверо, 2016. - 184 б. с.
2. Кардиологиялық фармакотерапия: оқулық / Н. Ж. Орманов [ж/б] ;ҚРденсаулықсақтаужәнеэлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. - Шымкент : ОҚМФА, 2015. - 216 бет с.
3. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.:оқу құралы/ Н.Ж.Орманов, Г.Ж.Садырханова. 2013.
4. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
5. Фармакология терминдері мен түсініктері. Тезаурус қазақ-орыс тілдерінде: оқуқұралы / ҚР ұлттық ғылым акад; фармакология және токсикология ин-ты; Фармакология және фармация ассоц. Қаз.-Ресей мед. ун-ті ; Ред. басқ. Қ. Д. Рахимов. - Алматы : Б. ж., 2011. - 449 бет.с.

Электрондық ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Клиническая фармакология [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. Г. Кукеса, А. К. Стародубцева. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон.текстовые дан. (41,8 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2012. - 840 с. эл. опт.диск (CD-ROM) : ил
3. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер- класс [Электронный ресурс] : учебник / В. И. Петров. - Электрон.текстовые дан. (63,5 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2011. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM).
4. Харкевич, Д. А. Фармакология [Электронный ресурс] : учебник / Д. А. Харкевич. - 10-е изд., перераб. и доп. - Электрон.текстовые дан. (62,1 МБ). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2010. - 752 с. эл. опт.диск (CD-ROM).

1. Кафедра:	Фтизиопульмонология және радиология кафедрасы
2. Дайындық деңгейі:	Бакалавриат
3. Білім бағдарламасы:	6В10101 «Жалпы медицина»
4. Курс:	5
5. Элективті пәннің атауы:	«Визуалды диагностика»
6. Кредит саны:	4

7. Мақсаты: сәулелі диагностика және сәулелі терапияның жалпы теориялық және тәжірибелік негізін, заманауи жаңа негізгі сәулемен зерттеу әдістерін, жалпы визуалды диагностиканың адам ағзасы мен жүйелерін зерттеудегі маңызын және клиникалық тәжірибеде қолданылуын білім алушыларға түсіндіру

8. Міндеттері: Рентгенологиялық, ультрадыбыстық, радиоизотопты зерттеудегі, компьютерлік, магнитті-резонансты томографиядағы әртүрлі мүшелер мен жүйелердің визуализациялық мәліметтерін интерпретациялауға үйрету; әртүрлі аурулардың ажыратпалы диагнозы үшін сәулелі зерттеу әдістерін қолдануды үйрету.

9. Пән мазмұны: Визуалды диагностика – жоғары оқу орын жүйесінде сәулелік диагностиканың жалпы тәжірибесінің теориялық және тәжірибелік сұрақтарын жаңа инновациялық технологияларды қолдана отырып зерттеу. Пәнді оқи отырып білім алушы клиникаға дейінгі сәулелік диагностиканы(скрининг) жүргізеді және радиологиялық суреттердегі ағзалар мен жүйелердің патологиялық өзгерістерін бағалайды; әртүрлі аурулардың радиологиялық симптомдары мен синдромдарын біледі; ажыратпалы диагностиканы жүргізеді; сәулелік суреттердің нәтижелерін талдайды.

10. Пәнді таңдау негіздері: Сәулелі диагностика құрамына рентген, радионуклидті, ультра дыбысты, магнитті резонансты томография, компьютерлі томография, медициналық термография кіреді. Сонымен қатар, оған интервенционды радиология жатады, бұл сәулелі диагностиканы емдеу үшін қолдану. Сәулелі диагностика тәсілдерінің физика техникалық негіздері. Иондаушы және иондаушы емес сәулемен жұмыс істейтін қызметкерлер мен зерттелетін ауруларды радиациялық сәулеленуден сақтандыру әдістері.

Заманауи жаңа диагностикалық көріністердің жасалуын, әрбір тәсілдің (аналогты рентгенография, дигитальды рентгенография, КТ, МРТ, ультра дыбысты тәсілдері, томография, радионуклидті зерттеу және т.б.) негіздерін, сәулелі тәсілдердің қолдану мүмкіндіктерін оқып үйрету

11. Оқыту нәтижесі (күзиреттіліктер):

1. Әртүрлі ағзалар мен жүйелердегі аурулар мен зақымданулардың сәулелік көрінісі мен сәулелік ажыратпалы диагностикасын көрсетеді;

Әртүрлі ағзалар мен жүйелерді зерттегенде қолданылатын контрасты заттарды қолдануға көрсеткіштер мен оларды балаларда қолданудың ерекшеліктерін көрсетеді.

2. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларға тән анамнестикалық ерекшеліктерді анықтау және ауру туралы қажетті ақпараттарды алады.

Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда арнайы сәулелік зерттеулерді (рентгенологиялық, ультрадыбыстық, компьютерлік томографиялық, магниттік-резонанстық, радиологиялық) өткізу қажеттілігін анықтайды.

3. Әртүрлі жастарда ағзалар мен анатомиялық аймақтардың стандарттық және қосымша проекцияларында сәулелік зерттеулерді қалыптастыруға қабілетті, аурулардың морфологиялық және функционалдық симптомдарын анықтайды;

Ажыратпалы диагностиканы жүргізуге, сәулелік зерттеу хаттамасын құрастыруға, клиника-рентгенологиялық қорытындыны негіздеуге қабілетті.

4. Пациенттермен сенімді қарым қатынас жасайды, пациентке түсінікті тілде ақпарат жеткізеді, ұсынылатын сәулелік зерттеулер шаралары мен нәтижелерінің мәнін түсіндіреді; Этика және деонтологияны сақтай отырып студенттермен, оқытушылармен, медициналық қызметкерлермен қарым-қатынас жасайды.

5. Сәулелік диагностика бойынша жеке көзқарастарын қолданады, презентацияны рәсімдейді, иондаушы және иондаушы емес сәулелеленудің алдын алады және тақырып бойынша электронды презентацияларды құрастыруға, әдебиеттермен, электронды мәліметтер базасымен және компьютерлік оқыту бағдарламаларымен жұмыс жасағанда жеке көзқарастары мен жинаған ақпараттарын қолдана алады.

12. Реквизитке дейінгі: сәулелі диагностика негіздері, клиникаға кіріспе, ішкі аурулар пропедевтикасы

13. Реквизиттен кейінгі ішкі аурулар, хирургия, травматология, акушерлік және гинекология, онкология.

14. Әдебиет:

Негізгі:

1. Лучевая диагностика : учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. Г. Е. Труфанова. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый МГМУ им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 496 с.
2. Сәулелі диагностика: оқулық / РФ білім және ғыл. министрлігі ; Г. Е. Труфановтың редакциясымен; қазақ тіліне ауд. А. Б. Ахметбаева; жауапты ред. А. Қ. Ахметбаева. - ; И. М. Сеченов атындағы ГОУ ВПО "Бірінші Москва мемл. мед. ун-ті" ұсынған. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 576 бет. с.
3. Лучевая диагностика : учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. Труфанова Г. Е. - ; Рек. ГОУ ВПО «Первый МГМУ им. И. С. Сеченова» .–М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 496 с
4. Лучевая терапия: учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. Г. Е. Труфанова. - Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 208 с.
5. Илясова, Е. Б. Лучевая диагностика [Текст] : учеб. пособие / Е. Б. Илясова, М. Л. Чехонацкая, В. Н. Приезжева. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 280 с. : ил
6. Лучевая диагностика заболеваний органов дыхания и средостения [Текст] : учебное пособие / Е. Б. Бекмуратов [и др.] ; М-во здравоохранения и социального развития РК. ЮКГФА. - Шымкент : [б. и.], 2016. - 104 с

Қосымша:

1. Лучевая диагностика органов грудной клетки: национальное рук. / Гл. ред. серии С. К. Терновой, Гл. ред. тома В. Н. Троян, А. И. Шехтер. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 584 с. Бургенер, Фрэнсис А. Лучевая диагностика заболеваний костей и суставов. Более 1000 рентгенограмм: руководство: атлас: пер. с англ. / Фрэнсис А. Бургенер, М. Кормано, Т. Пудас ; под ред., С. К. Тернового, А. И. Шихтера. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 552 с.

Электронды оқулықтар:

1. Лучевая диагностика заболеваний органов дыхания и средостения [Электронный ресурс] : учебное пособие / Е. Б. Бекмуратов [и др.] ; М-во здравоохранения и социального развития РК. ЮКГФА. - Электрон. текстовые дан. - Шымкент : [б. и.], 2016. - эл. опт. диск (CD-ROM)(8.91Мб)
2. Сәулелі диагностика [Электронный ресурс] :оқулық / қазақтіл. ауд. А. Б. Ахметбаева ; ред. басқ. Г. Е. Труфанов. - Электрон. текстовые дан. (421Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 576б. с.

3. Патоморфология и лучевая диагностика некоторых заболеваний легких невоспалительной природы у недоношенных новорожденных

Серикбай М.Қ., 2020/<https://aknurpress.kz/login>

4. Дифференциальная диагностика и лечение туберкулеза у взрослых и детей.Бекембаева Г.С., Жандаркулов А.А., 2018/<https://aknurpress.kz/login>

5. Диагностика и лечение заболеваний органов дыхания.

Имангазинова С.С., 2016/<https://aknurpress.kz/login>

6. Лучевая терапия : Учебник. / Под ред. Г.Е. Труфанова. - 3-е изд., перераб. и доп. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 484 с. <http://rmebrk.kz>

1. Кафедра: Микробиология, вирусология және иммунология

2. Білім беру деңгейі: Бакалавриат

3. Білім бағдарламасы: 6В10101 «Жалпы медицина»

4. Курс: 5

5. Элективті пән атауы: Вакцинопрофилактика

6. Кредит саны: 4 кредит (120 сағат)

7. Мақсаты: білім алушыларды инфекцияға қарсы иммунитет бойынша заманауи ғылыми әзірлемелермен, вакцинация күнтізбесіне енгізілген иммунобиологиялық препараттардың сипаттамасымен, вакциналарды сақтау және тасымалдау, егу жұмыстарын ұйымдастыру, вакцинаның алдын алуды эпидемиологиялық қадағалау және вакцинацияның құқықтық мәселелерімен таныстыру. Дәлелді медицина негізінде медициналық ақпаратты талдау

және ұсыну, ғылыми зерттеулерге қатысу, халықтың денсаулығын сақтауға бағытталған жаңа әдістерді енгізу қабілетін дамыту.

8. Міндеттері:

- Адам өмірінің сапасын жақсарту;
- Жұқпалы аурулардан болатын өлім мен мүгедектікті азайту;
- Жұқпалы аурулардың алдын алу, таралуын шектеу және жою;
- Өмір сүру ұзақтығының арттыру.

9. Пәннің мазмұны. Вакциналардың түрлері. Вакциналардың классификациясы. Иммунологиялық препараттарды өндіру. Инфекция көздері. Инфекцияның таралу механизмдері. Ұлттық вакцинация күнтізбесі. Вакцинаның үйлесімділігі. Ұлттық профилактикалық вакцинация күнтізбесіне қосымша вакцинация үшін қолданылатын иммунологиялық препараттар. Вакцинация кезіндегі әрекет алгоритмі. Вакцинация кезіндегі қарсы көрсеткіштер мен жағымсыз құбылыстар. Қазақстан Республикасы азаматтарының имундау саласындағы құқықтары мен міндеттері. Вакцинациядан кейінгі асқынуларды тіркеу, тексеру және алдын алу. Жедел иммунопрофилактика бойынша ұсыныстар. Эпидемияға қарсы вакциналардың алдын алу.

10. Пәнді таңдау негіздері: Вакциналық профилактика – профилактикалық егу арқылы жұқпалы аурулардың алдын алу, таралуын шектеу және жою мақсатында жүргізілетін шаралар жүйесі. Қазақстан Республикасының аумағында барлық егулер профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесіне сәйкес жүргізіледі. Профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесі – бұл адамды инфекциядан барынша толық қорғауға мүмкіндік беретін балалар мен ересектер үшін белгілі бір жаста жүргізілетін міндетті екпелердің схемасы. Жыл сайын инфекциялық агенттердің бактерияға қарсы препараттарға және басқа препараттарға төзімділігі артады, сондықтан емдеу қиынға соғады. Көптеген инфекциялар найзағай жылдамдығымен жүреді және өлімге немесе мүгедектікке әкелуі мүмкін. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының мәліметі бойынша, жыл сайын әлемде 12 миллионнан астам бала қайтыс болады, бұл өлімнің 2/3 бөлігі вакцина арқылы алдын алуға болатын аурулардан болады.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН 1: тиімді және қауіпсіз вакцинациялау жағдайларын ұйымдастыру;

ОН 2: вакцинацияның қажеттілігін және вакцинамен алдын алудың құқықтық негіздерін түсіну;

ОН 3: вакцинамен алдын алу саласында ұзақ мерзімді жоспарлау және нәтижелерді өңдеу әдістерін меңгеру;

ОН 4: дәлелді медицина тұрғысынан аналитикалық жалпылау және деректерді талдау дағдыларын меңгеру.

12. Пререквизиттер: адамның физиологиялық процестерін құрылымдық ұйымдастыру, микробиология және иммунология;

13. Постреквизиттер: жұқпалы аурулар клиникалық иммунология және микробиологиямен.

14. Әдебиеттер:

1. Жалпы иммунология: оқулық. Сейтханова Б.Т. Алматы: Эверо 2014. – 160 бет.

2. Медициналық микробиология, вирусология және иммунология : оқулық. 2 томдық. 1 том / қазақтіліне ауд. Қ. Құдайбергенұлы ; ред. В. В. Зверев. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. – 416 бет.

3. Медициналық микробиология, вирусология және иммунология: оқулық. 2 томдық. 2 том / қаз. тіл. ауд. Қ. Құдайбергенұлы. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 480 бет.

4. Жалпы иммунология: Оқулық / Ә.Ә. Шортанбаев, С.В.Кожанова. – Алматы, 2008. – б. 452

5. Климов В.В. Основы иммунологии: учебное пособие. – Томск, Изд-во СибГМУ, 2017. – 169 с.

6. Хаитов Р.М., Игнатъева Г.А., Сидорович И.Г. Х19 Иммунология: Учебник. — М.: Медицина, 2000. — 432 с.
7. Л. К. Решетникова. Иммунология. – Благовещенск, 2019. 176 с.
8. Вакцинопрофилактика: учеб. пособие с симуляц. курсом / Н.И. Брико [и др.]. – М.: ГЭОТАРМедиа, 2017. - 144с.
9. Эпидемиология и вакцинопрофилактика гриппа в условиях COVID-19: учебное пособие / М.П. Костинов, Е.Г. Симонова, Н.Н. Филатов. - Москва: ГЭОТАР-МЕДИА, 2021. - 112С.
10. ОСНОВЫ ВАКЦИНОПРОФИЛАКТИКИ У ДЕТЕЙ: РУКОВОДСТВО ДЛЯ ВРАЧЕЙ / Д. Ю.ОВСЯННИКОВ, О.В. ШАМШЕВА, Л.Г. КУЗЬМЕНКО, Т.Ю. ИЛЛАРИОНОВА. - МОСКВА: ГЭОТАР-МЕДИА, 2021. - 120С.
11. СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К ВАКЦИНОПРОФИЛАКТИКЕ У ДЕТЕЙ: УЧЕБНОЕ ПОСОБИЕ ДЛЯ СТУДЕНТОВ ПЕДИАТРИЧЕСКОГО ФАКУЛЬТЕТА / Н.А. БЕЛЫХ [И ДР.]; ФГБОУ ВО РЯЗГМУ МИНЗДРАВА РОССИИ. - РЯЗАНЬ: ОТСИОП, 2018. - 164С.
12. ВАКЦИНОПРОФИЛАКТИКА В АЛЛЕРГОЛОГИИ И ИММУНОЛОГИИ: ПРАКТИЧЕСКОЙ РУКОВОДСТВО / Н.Ф. СНЕГОВА, Р.Я. МЕШКОВА, М.П. КОСТИНОВ, О.О. МАГАРШАК -М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2011.
13. ВАКЦИНЫ И ВАКЦИНАЦИЯ: НАЦИОНАЛЬНОЕ РУКОВОДСТВО / ПОД РЕД. В.В. ЗВЕРЕВА, Б.Ф. СЕМЕНОВА, Р.М. ХАИТОВА. - М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2011. - 880С.
14. ВАКЦИНЫ И ВАКЦИНАЦИЯ. НАЦИОНАЛЬНОЕ РУКОВОДСТВО. КРАТКОЕ ИЗДАНИЕ / ПОД РЕД. В.В. ЗВЕРЕВА, Р.М. ХАИТОВА. - М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2014. - 640С.

1. Кафедра: Микробиология, вирусология және иммунология

2. Білім беру деңгейі: Бакалавриат

3. Білім бағдарламасы: 6В10101 «Жалпы медицина»

4. Курс: 5

5. Элективті пән атауы: Вакцинопрофилактика

6. Кредит саны: 4 кредит (120 сағат)

7. Мақсаты: білім алушыларды инфекцияға қарсы иммунитет бойынша заманауи ғылыми әзірлемелермен, вакцинация күнтізбесіне енгізілген иммунобиологиялық препараттардың сипаттамасымен, вакциналарды сақтау және тасымалдау, егу жұмыстарын ұйымдастыру, вакцинаның алдын алуды эпидемиологиялық қадағалау және вакцинацияның құқықтық мәселелерімен таныстыру. Дәлелді медицина негізінде медициналық ақпаратты талдау және ұсыну, ғылыми зерттеулерге қатысу, халықтың денсаулығын сақтауға бағытталған жаңа әдістерді енгізу қабілетін дамыту.

8. Міндеттері:

- Адам өмірінің сапасын жақсарту;
- Жұқпалы аурулардан болатын өлім мен мүгедектікті азайту;
- Жұқпалы аурулардың алдын алу, таралуын шектеу және жою;
- Өмір сүру ұзақтығының арттыру.

9. Пәннің мазмұны. Вакциналардың түрлері. Вакциналардың классификациясы. Иммунологиялық препараттарды өндіру. Инфекция көздері. Инфекцияның таралу механизмдері. Ұлттық вакцинация күнтізбесі. Вакцинаның үйлесімділігі. Ұлттық профилактикалық вакцинация күнтізбесіне қосымша вакцинация үшін қолданылатын иммунологиялық препараттар. Вакцинация кезіндегі әрекет алгоритмі. Вакцинация кезіндегі қарсы көрсеткіштер мен жағымсыз құбылыстар. Қазақстан Республикасы азаматтарының имундау саласындағы құқықтары мен міндеттері. Вакцинациядан кейінгі асқынуларды тіркеу, тексеру және алдын алу. Жедел иммунопрофилактика бойынша ұсыныстар. Эпидемияға қарсы вакциналардың алдын алу.

11. Пәнді таңдау негіздері: Вакциналық профилактика – профилактикалық егу арқылы жұқпалы аурулардың алдын алу, таралуын шектеу және жою мақсатында

жүргізілетін шаралар жүйесі. Қазақстан Республикасының аумағында барлық егулер профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесіне сәйкес жүргізіледі. Профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесі – бұл адамды инфекциядан барынша толық қорғауға мүмкіндік беретін балалар мен ересектер үшін белгілі бір жаста жүргізілетін міндетті екпелердің схемасы. Жыл сайын инфекциялық агенттердің бактерияға қарсы препараттарға және басқа препараттарға төзімділігі артады, сондықтан емдеу қиынға соғады. Көптеген инфекциялар найзағай жылдамдығымен жүреді және өлімге немесе мүгедектікке әкелуі мүмкін. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының мәліметі бойынша, жыл сайын әлемде 12 миллионнан астам бала қайтыс болады, бұл өлімнің 2/3 бөлігі вакцина арқылы алдын алуға болатын аурулардан болады.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН 1: тиімді және қауіпсіз вакцинациялау жағдайларын ұйымдастыру;

ОН 2: вакцинацияның қажеттілігін және вакцинамен алдын алудың құқықтық негіздерін түсіну;

ОН 3: вакцинамен алдын алу саласында ұзақ мерзімді жоспарлау және нәтижелерді өңдеу әдістерін меңгеру;

ОН 4: дәлелді медицина тұрғысынан аналитикалық жалпылау және деректерді талдау дағдыларын меңгеру.

12. Пререквизиттер: адамның физиологиялық процестерін құрылымдық ұйымдастыру, микробиология және иммунология;

13. Постреквизиттер: жұқпалы аурулар клиникалық иммунология және микробиологиямен.

14. Әдебиеттер:

1. Жалпы иммунология: оқулық. Сейтханова Б.Т. Алматы: Эверо 2014. – 160 бет.

2. Медициналық микробиология, вирусология және иммунология : оқулық. 2 томдық. 1 том / қазақтіліне ауд. Қ. Құдайбергенұлы ; ред. В. В. Зверев. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. – 416 бет.

3. Медициналық микробиология, вирусология және иммунология: оқулық. 2 томдық. 2 том / қаз. тіл. ауд. Қ. Құдайбергенұлы. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 480 бет.

4. Жалпы иммунология: Оқулық / Ә.Ә. Шортанбаев, С.В.Кожанова. – Алматы, 2008. – б. 452

5. Климов В.В. Основы иммунологии: учебное пособие. – Томск, Изд-во СибГМУ, 2017. – 169 с.

6. Хаитов Р.М., Игнатъева Г.А., Сидорович И.Г. Х19 Иммунология: Учебник. — М.: Медицина, 2000. — 432 с.

7. Л. К. Решетникова. Иммунология. – Благовещенск, 2019. 176 с.

8. Вакцинопрофилактика: учеб. пособие с симуляц. курсом / Н.И. Брико [и др.]. – М.: ГЭОТАРМедиа, 2017. - 144с.

9. Эпидемиология и вакцинопрофилактика гриппа в условиях COVID-19: учебное пособие / М.П. Костинов, Е.Г. Симонова, Н.Н. Филатов. - Москва: ГЭОТАР-МЕДИА, 2021. - 112С.

10. ОСНОВЫ ВАКЦИНОПРОФИЛАКТИКИ У ДЕТЕЙ: РУКОВОДСТВО ДЛЯ ВРАЧЕЙ / Д. Ю.ОВСЯННИКОВ, О.В. ШАМШЕВА, Л.Г. КУЗЬМЕНКО, Т.Ю. ИЛЛАРИОНОВА. - МОСКВА: ГЭОТАР-МЕДИА, 2021. - 120С.

11. СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К ВАКЦИНОПРОФИЛАКТИКЕ У ДЕТЕЙ: УЧЕБНОЕ ПОСОБИЕ ДЛЯ СТУДЕНТОВ ПЕДИАТРИЧЕСКОГО ФАКУЛЬТЕТА / Н.А. БЕЛЫХ [И ДР.]; ФГБОУ ВО РЯЗГМУ МИНЗДРАВА РОССИИ. - РЯЗАНЬ: ОТСИОП, 2018. - 164С.

12. ВАКЦИНОПРОФИЛАКТИКА В АЛЛЕРГОЛОГИИ И ИММУНОЛОГИИ: ПРАКТИЧЕСКОЙ РУКОВОДСТВО / Н.Ф. СНЕГОВА, Р.Я. МЕШКОВА, М.П. КОСТИНОВ, О.О. МАГАРШАК -М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2011.

13. ВАКЦИНЫ И ВАКЦИНАЦИЯ: НАЦИОНАЛЬНОЕ РУКОВОДСТВО / ПОД РЕД. В.В. ЗВЕРЕВА, Б.Ф. СЕМЕНОВА, Р.М. ХАИТОВА. - М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2011. - 880С.

1. **Кафедра:** Фтизиопульмонология және радиология кафедрасы
2. **Дайындық деңгейі:** Бакалавриат
3. **Білім бағдарламасы:** 6В10101 «Жалпы медицина»
4. **Курс:** 5
5. **Элективті пәннің атауы:** «Визуалды диагностика»
6. **Кредит саны:** 4
7. **Мақсаты:** сәулелі диагностика және сәулелі терапияның жалпы теориялық және тәжірибелік негізін, заманауи жаңа негізгі сәулемен зерттеу әдістерін, жалпы визуалды диагностиканың адам ағзасы мен жүйелерін зерттеудегі маңызын және клиникалық тәжірибеде қолданылуын білім алушыларға түсіндіру
8. **Міндеттері:** Рентгенологиялық, ультрадыбыстық, радиоизотопты зерттеудегі, компьютерлік, магнитті-резонансты томографиядағы әртүрлі мүшелер мен жүйелердің визуализациялық мәліметтерін интерпретациялауға үйрету; әртүрлі аурулардың ажыратпалы диагнозы үшін сәулелі зерттеу әдістерін қолдануды үйрету.
9. **Пән мазмұны:** Визуалды диагностика – жоғары оқу орын жүйесінде сәулелік диагностиканың жалпы тәжірибесінің теориялық және тәжірибелік сұрақтарын жаңа инновациялық технологияларды қолдана отырып зерттеу. Пәнді оқи отырып білім алушы клиникаға дейінгі сәулелік диагностиканы(скрининг) жүргізеді және радиологиялық суреттердегі ағзалар мен жүйелердің патологиялық өзгерістерін бағалайды; әртүрлі аурулардың радиологиялық симптомдары мен синдромдарын біледі; ажыратпалы диагностиканы жүргізеді; сәулелік суреттердің нәтижелерін талдайды.
10. **Пәнді таңдау негіздері:** Сәулелі диагностика құрамына рентген, радионуклидті, ультра дыбысты, магнитті резонансты томография, компьютерлі томография, медициналық термография кіреді. Сонымен қатар, оған интервенционды радиология жатады, бұл сәулелі диагностиканы емдеу үшін қолдану. Сәулелі диагностика тәсілдерінің физика техникалық негіздері. Иондаушы және иондаушы емес сәулемен жұмыс істейтін қызметкерлер мен зерттелетін ауруларды радиациялық сәулеленуден сақтандыру әдістері.

Заманауи жаңа диагностикалық көріністердің жасалуын, әрбір тәсілдің (аналогты рентгенография, дигитальды рентгенография, КТ, МРТ, ультра дыбысты тәсілдері, томография, радионуклидті зерттеу және т.б.) негіздерін, сәулелі тәсілдердің қолдану мүмкіндіктерін оқып үйрету

11. Оқыту нәтижесі (күзiреттiлiктер):

1. Әртүрлі ағзалар мен жүйелердегі аурулар мен зақымданулардың сәулелік көрінісі мен сәулелік ажыратпалы диагностикасын көрсетеді;

Әртүрлі ағзалар мен жүйелерді зерттегенде қолданылатын контрасты заттарды қолдануға көрсеткіштер мен оларды балаларда қолданудың ерекшеліктерін көрсетеді.

2. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларға тән анамнестикалық ерекшеліктерді анықтау және ауру туралы қажетті ақпараттарды алады.

Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда арнайы сәулелік зерттеулерді (рентгенологиялық, ультрадыбыстық, компьютерлік томографиялық, магниттік-резонанстық, радиологиялық) өткізу қажеттілігін анықтайды.

3. Әртүрлі жастарда ағзалар мен анатомиялық аймақтардың стандарттық және қосымша проекцияларында сәулелік зерттеулерді қалыптастыруға қабілетті, аурулардың морфологиялық және функционалдық симптомдарын анықтайды;

Ажыратпалы диагностиканы жүргізуге, сәулелік зерттеу хаттамасын құрастыруға, клинико-рентгенологиялық қорытындыны негіздеуге қабілетті.

4. Пациенттермен сенімді қарым қатынас жасайды, пациентке түсінікті тілде ақпарат жеткізеді, ұсынылатын сәулелік зерттеулер шаралары мен нәтижелерінің мәнін түсіндіреді; Этика және деонтологияны сақтай отырып студенттермен, оқытушылармен, медициналық қызметкерлермен қарым-қатынас жасайды.

5. Сәулелік диагностика бойынша жеке көзқарастарын қолданады, презентацияны рәсімдейді, иондаушы және иондаушы емес сәулелеленудің алдын алады және тақырып бойынша электронды презентацияларды құрастыруға, әдебиеттермен, электронды мәліметтер базасымен және компьютерлік оқыту бағдарламаларымен жұмыс жасағанда жеке көзқарастары мен жинаған ақпараттарын қолдана алады.

12. Реквизитке дейінгі: сәулелі диагностика негіздері, клиникаға кіріспе, ішкі аурулар пропедевтикасы

13. Реквизиттен кейінгі ішкі аурулар, хирургия, травматология, акушерлік және гинекология, онкология.

14. Әдебиет:

Негізгі:

1. Лучевая диагностика : учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. Г. Е. Труфанова. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый МГМУ им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 496 с.

7. Сәулелі диагностика: оқулық / РФ білім және ғыл. министрлігі ; Г. Е. Труфановтың редакциясымен; қазақ тіліне ауд. А. Б. Ахметбаева; жауапты ред. А. Қ. Ахметбаева. - ; И. М. Сеченов атындағы ГОУ ВПО "Бірінші Москва мемл. мед. ун-ті" ұсынған. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 576 бет. с.

8. Лучевая диагностика : учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. Труфанова Г. Е. - ; Рек. ГОУ ВПО «Первый МГМУ им. И. С. Сеченова» .–М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 496 с

9. Лучевая терапия: учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. Г. Е. Труфанова. - Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 208 с.

10. Илясова, Е. Б. Лучевая диагностика [Текст] : учеб. пособие / Е. Б. Илясова, М. Л. Чехонацкая, В. Н. Приезжева. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 280 с. : ил

11. Лучевая диагностика заболеваний органов дыхания и средостения [Текст] : учебное пособие / Е. Б. Бекмуратов [и др.] ; М-во здравоохранения и социального развития РК. ЮКГФА. - Шымкент : [б. и.], 2016. - 104 с

Қосымша:

2. Лучевая диагностика органов грудной клетки: национальное рук. / Гл. ред. серии С. К. Терновой, Гл. ред. тома В. Н. Троян, А. И. Шехтер. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 584 с.

Бургенер, Фрэнсис А. Лучевая диагностика заболеваний костей и суставов. Более 1000 рентгенограмм: руководство: атлас: пер. с англ. / Фрэнсис А. Бургенер, М. Кормано, Т. Пудас ; под ред., С. К. Тернового, А. И. Шихтера. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 552 с.

Электронды оқулықтар:

3. Лучевая диагностика заболеваний органов дыхания и средостения [Электронный ресурс] : учебное пособие / Е. Б. Бекмуратов [и др.] ; М-во здравоохранения и социального развития РК. ЮКГФА. - Электрон. текстовые дан. - Шымкент : [б. и.], 2016. - эл. опт. диск (CD-ROM)(8.91Мб)
4. Сәулелі диагностика [Электронный ресурс] :оқулық / қазақтіл. ауд. А. Б. Ахметбаева ; ред. басқ. Г. Е. Труфанов. - Электрон. текстовые дан. (421Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 576б. с.
 3. **Патоморфология и лучевая диагностика некоторых заболеваний легких невоспалительной природы у недоношенных новорожденных**
Серикбай М.Қ. , 2020/<https://aknurpress.kz/login>
 5. **Дифференциальная диагностика и лечение туберкулеза у взрослых и детей.**Бекембаева Г.С., Жандаркулов А.А. , 2018/<https://aknurpress.kz/login>
 5. **Диагностика и лечение заболеваний органов дыхания.**
Имангазинова С.С. , 2016/<https://aknurpress.kz/login>
6. Лучевая терапия : Учебник. / Под ред. Г.Е. Труфанова. - 3-е изд., перераб. и доп. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 484 с. <http://rmebrk.kz>